

USA 40. – 70. LÉTA



TRUMANOVA DOKTRÍNA
MCCARTHISMUS
J.F. KENNEDY
NIXONOVA DOKTRÍNA
SALT I, II

USA - charakteristika



- federace 50 států
- prezident – zároveň předseda vlády + vrchní vojenský velitel
 - sídlo WHITE HOUSE (WASHINGTON D. C.)
- parlament = KONGRES
 - KOMORY
 - HORNÍ – Senát (2 za stát)
 - DOLNÍ – Sněmovna reprezentantů

435 kongresmanů
voleni na dva roky



POLITICKÝ SYSTÉM



- 2 HLAVNÍ STRANY

- REPUBLIKÁNI


- ✦ KONZERVATIVNÍ, TRADIČNÍ PODPORA MEZI PODNIKATELI
- ✦ SYMBOL – SLON

- DEMOKRATÉ

- ✦ LIBERÁLNĚJŠÍ, RŮZNORODĚJŠÍ, PODPORA VE VELKÝCH PRŮMYSLOVÝCH MĚSTECH
- ✦ SYMBOL – OSEL

ZMĚNA V BÍLÉM DOMĚ



- po † F. D. Roosevelta  **HARRY TRUMAN (45-53)**
 - POLITIKA PŘEDCHŮDCE - NEW DEAL
 - ZAČLEŇOVÁNÍ VÍCE NEŽ 10 MIL. VRACEJÍCÍCH SE U.S. VOJÁKŮ Z VÁLKY DO CIVILNÍHO ŽIVOTA
 - ZMĚNA Z VÁLEČNÉHO HOSPODÁŘSTVÍ NA MÍROVÉ
- POLITIKA ZADRŽOVÁNÍ A ZATLAČOVÁNÍ KOMUNISMU
 - ✦ 1947 MARSHALLŮV PLÁN
 - ✦ TRUMANOVA DOKTRÍNA
 - ✦ 1949 NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION (NATO)

TRUMANOVA DOKTRÍNA



- 12. 3. 1947
- nutnost čelit „přímé i nepřímé agresi, kterou vyvíjejí totalitní režimy na svobodné občany“
- a která „podkopává základy mezinárodního míru
- a tím i bezpečnost USA“

- TURECKO A ŘECKO
 - NEJÍCE OHROŽENY KOMUNISMEM A SSSR
 - NAKONEC VEDLA K NASAZENÍ U.S. Army V KOREJSKÉ V.

MCCARTHYSMUS



- SENÁTOR J. McCarthy
- organizátor „VYŠETŘOVÁNÍ NEAMERCKÉ ČINNOSTI“

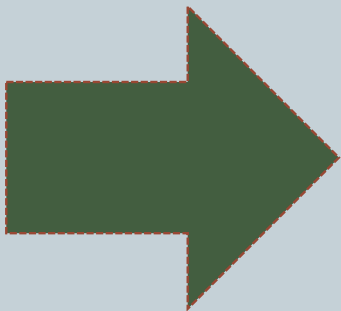


obrovské rozměry



nakonec vyšetřování

i samotného prezidenta



ztráta podpory, odsouzení Kongresem

DAVID DWIGHT EISENHOWER - „IKE“



- 1953 – 1961
- populární generál a velitel spojeneckých vojsk v Evropě
- konec války v Koreji
- neústupná politika vůči SSSR
- jaderné zbraně
- začátek VESMÍRNÉHO PROGRAMU

JOHN F. KENNEDY



- 1961 – 1963
- demokrat, poprvé katolík
- program NEW FRONTIER
 - SNAHA O ŠÍŘENÍ DEMOKRACIE
 - OMEZENÍ NEZAMĚSTNANOSTI A INFLACE
 - PÉČE O CHUDÉ A ČERNOCHY
 - x ODPOR KRAJNĚ LEVICOVÝCH KRUHŮ
 - „VELKÉ PARTNERSTVÍ“
 - ✦ zlepšování obchodní spolupráce

JOHN F. KENNEDY



- KRIZE NA KUBĚ – Karibská krize
- jednání se SSSR z pozice síly
- nezabránil vývoji ve válce ve Vietnamu (nebyl zastáncem)
- nutnost dialogu se SSSR
 - 1963 jednání s Chruščovem = MOSKEVSKÁ SMLOUVA O ZÁKAZU JADERNÝCH POKUSŮ
 - „HORKÁ LINKA“ = Washington-Moskva
 - snaha předejít vzájemnému ohrožení jadernými zbraněmi
- 1963 – ZASTŘELEN

LYNDON JOHNSON



- NEÚSPĚŠNÁ INTERVENCE VE VIETNAMU
- RASOVÁ POLITIKA
 - HNUTÍ V ČELE S MARTINEM LUTHEREM KINGEM
 - 4/1968 zastřelen v Tennessee
 - Nobelova cena za mír

RICHARD NIXON



- **NOVÁ EKONOMICKÁ POLITIKA**
x nový izolacionismus
- **NIXONOVA DOKTRÍNA – 1970**
 - OCHOTA UKONČIT OBDOBÍ KONFRONTACE
 - „TROJÚHELNÍKOVÁ DIPLOMACIE“



zrušeno embargo

OSN – Čína místo Tchaj-wanu

70. léta



- **SALT I**
 - OMEZENÍ SYSTÉMU PROTIRAKETOVÉ OBRANY
- **1973 – KONEC VÁLKY VE VIETNAMU**
- **AFÉRA WATERGATE**
 - ODHALENO VLOUPÁNÍ PREZIDENTOVÝCH SPOLUPRACOVNÍKŮ BĚHEM VOLEBNÍ KAMPANĚ DO SÍDLA DEMOKRATICKÉ STRANY
 - ODPOSLECHY POLITICKÝCH PROTIVNÍKŮ
- **1974 - ABDIKACE**